

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.278/2011/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év november hó 20. és 2013. év február hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és 2013. év február hó 26. napján kihirdette az alábbi

ítéletet:

A költségvetési szerv dolgozója által fontosabb ügyben, üzletszerűen, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 2011. év március hó 9. napján kihirdetett 24.B.43/2006/77. számú ítéletét a II.r., a III.r. és a IV.r. vonatkozásában **megváltoztatja**.

A II.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen **vesztegetés** büntette (Btk. 251.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés II. fordulat).

A II.r. vádlott vonatkozásában alkalmazott előzetes mentesítést mellőzi.

A III.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen folytatólagosan elkövetett **vesztegetés** vétsége (Btk.254.§ (1) bekezdés).

A III.r. vádlottal szemben kiszabott 363 (háromszázhatvanhárom) napi tétel pénzbüntetésbe a vádlott által őrizetben töltött időt beszámítja, így 3 (három) napi tétel pénzbüntetést megfizetettnek tekint.

A fennmaradó 360.000 (háromszázhatvanezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

A IV.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen társtettesként elkövetett **vesztegetés** vétsége (Btk. 254.§ (1) bekezdés), egyben a bűncselekmény rendbeliségére utalást mellőzi.

A IV.r. vádlottal szemben kiszabott 243 (kettőszáznegyvenhárom) napi tétel pénzbüntetésbe a vádlott által őrizetben töltött időt beszámítja, így 3 (három) napi tétel pénzbüntetést megfizetettnek tekint.

A fennmaradó 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

A vádlott lakcíme: feltüntetve.

Az V.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen társtettesként elkövetett vesztegetés vétsége (Btk.254.§ (1) bekezdés).

Az elsőfokú ítéletben elkobozni rendelt tárgyakat az alábbiak szerint jelöli meg:

- 2. tételszám alatti 2 db Gigasett 4000L Siemens telefontöltő,
- 3. tételszám alatti 1 db 256MB tárhelyű lemez,
- 4. tételszám alatti 2002. évi határidő napló,
- 5. tételszám alatti 1 db Maxtor winchester,
- 11. tételszám alatti 4 db Siemens Gigasett 4000 mikrokészülék,
- 13. tételszám alatti 1 db Fujitsu Siemens Monitor csatlakozókábel,
- 14. tételszám alatti 1 db Fujitsu Siemens Monitor a hozzátartozó jótállási jeggyel és számlamásolattal,
- 16. tételszám alatti CD lemez,
- 18. tételszám alatti 256 MB tárhelyű lemez,
- 19. tételszám alatti CD lemez tokkal,
- 20. tételszám alatti 1 db Verbatin floppy lemez,
- 21. tételszám alatti Fujitsu Siemens pen drive,
- 22. tételszám alatti Memorex CD lemez,
- 23. tételszám alatti CD-R80 CD lemez,
- 24. tételszám alatti Memorex CD lemez,
- 25. tételszám alatti 1 db Maxtor típusú winchester és a
- 26. tételszám alatti SNTZ0Z4118. sorszámú winchester.

Az elsőfokú ítéletben kiadni rendelt tárgyakat az alábbiak szerint jelöli meg:

- 1. tételszám alatti Digitális kamera,
- 6. tételszám alatti 1 db Siemens Gigasett 4000 INI típusú telefon dobozban, töltővel
- 7. tételszám alatti Siemens S55 Mobiltelefon, SIM kártya nélkül,
- 8. tételszám alatti Siemens S55 Mobiltelefon, a vele kompatibilis kamerával, micro CD-vel és kábellel,
- 9. tételszám alatti Siemens S55 Mobiltelefon doboza, benne egy micro CD-vel,
- 10. tételszám alatti Siemens akkumlátor töltő dobozban,
- 12. tételszám alatti Siemens S55 Mobiltelefon, a hozzátartozó SIM kártyával és akkumlátorral,

- 15. tételszám alatti egyedi azonosítószám nélküli számítógép,
- 17. tételszám INTEL INSIDE laptop hálózati csatlakozóval.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a II.r., a III.r., a IV.r. és az V.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Pest Megyei Bíróság a 2011. év március hó 9. napján kihirdetett 24.B.43/2006/77. számú ítéletében az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli a Btk.251.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő költségvetési szerv dolgozója által fontosabb ügyben, üzletszerűen, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetében és 50 rendbeli a Btk.329/A.§ (1) bekezdésébe ütköző szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének vétségében.

Ezért őt a bíróság - halmazati büntetésül - 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett, börtönbüntetésre ítélte.

A bíróság a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe - annak végrehajtása esetén - beszámította, továbbá az I.r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Ugyanakkor az I.r. vádlottat az ellene a Btk.251.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő költségvetési szerv dolgozója által fontosabb ügyben, üzletszerűen, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.251.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulata szerint minősülő költségvetési szerv dolgozója által fontosabb ügyben, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetében, és ezért őt a bíróság 1 év 6 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

A bíróság a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe - annak végrehajtása esetén - beszámította, illetve a II.r. vádlottat is előzetes mentesítésben részesítette.

A bíróság a II.r. vádlottat az ellene a Btk.251.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulata szerint minősülő költségvetési szerv dolgozója által fontosabb ügyben, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A III.r. vádlott bűnösségét a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett vesztegetés vétségében állapította meg, amiért őt 363 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, amelybe a vádlott által őrizetben töltött 3 napot beszámította.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1000.- forintban állapította meg.

Az így kiszabott összesen 360.000.- forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, akként, hogy egy napi tétel meg nem fizetett pénzbüntetésnek egy napi szabadságvesztés felel meg.

A III.r. vádlottat az ellene a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. társtettesként elkövetett, a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés vétségében, ezért őt 243 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, amelybe a vádlott által őrizetbe töltött 3 napot beszámította.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1000.- forintban állapította meg.

Az így kiszabott összesen 240.000.- forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, akként, hogy egy napi tétel meg nem fizetett pénzbüntetésnek egy napi szabadságvesztés felel meg.

A IV.r. vádlottat az ellene a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Végezetül az V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. társtettesként elkövetett, a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés vétségében, ezért őt 240 tétel - napi tételenként 1000.- forint -, összesen 240.000.- forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Az V.r. vádlottat az ellene a Btk.254.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról úgy, hogy azok egy részét elkobozta, míg mások lefoglalását megszüntette és kiadta, illetve ismét másokat a továbbiakban az iratoknál rendelt kezelni.

Az elsőfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat egyetemlegesen kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II.r., a III.r., a IV.r. és az V.r. vádlottak és védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést.

Az I.r. vádlott vonatkozásában - jogorvoslat hiányában - 2011. év március hó 14. napján az ítélet első fokon jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2011. év augusztus hó 10. napján kelt BF.621/2011/1. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

Átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, a tárgyalás anyagává tette és értékelési körébe vonta mindazokat a bizonyítékokat, amelyek a vádlottak büntetőjogi felelősségéről való döntéshez szükségesek voltak. A tényállást a vádlottak tagadásával szemben a titkosszolgálati eszközökkel rögzített lehallgatások adatai, a házkutatási jegyzőkönyvek tartalma és az 1. sz. tanú tanúvallomása alapján állapította meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen mérlegelte a bizonyítékokat és az ekként megállapított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így az a másodfokú eljárás során is irányadó.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltak szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. A vádlottak bűnösségének megállapítása és az általuk elkövetett cselekmények minősítése törvényes, és az ezek miatt alkalmazott joghátrány mértéke az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával, valamint a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességgel arányban áll.

Kifejtette, hogy a felmentést célzó védelmi fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységét támadja, mely törvényileg tilalmazott, így az eredményre nem vezethet.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla - tanácsülésen eljárva - az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A II.r. vádlott védője a másodfokú bírósághoz eljuttatott beadványában az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását indítványozta.

A III.r. vádlott védője útján írásban is részletesen megindokolta fellebbezését. Ennek lényege szerint az elsőfokú bíróság ítéletében a vádiratban foglalt tényállással egyező tényállást állapított meg, azonban a bizonyítékokat konkrétan nem jelölte meg, azokat nem részletezte, a szükséges mértékben nem értékelte, mindössze általánosságban fejtette ki, hogy álláspontja szerint azok alátámasztják a vádbeli bűncselekmények elkövetését. Részletezte, hogy nézete szerint az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállás nem lett megfelelően felderítve, az több szempontból hiányos, és a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával. Az elsőfokú bíróság nem tárta fel a III.r. vádlottra vonatkozó mentő körülményeket, továbbá kizárt a bizonyítékok köréből olyan tanú-, illetve vádlotti vallomásokat,

amelyek nem illeszkedtek a vádirati történeti tényállásba, így azokat nem vette figyelembe. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amikor csak nagy vonalakban említette meg a bizonyítékokat, anélkül, hogy pontosan megjelölte volna, hogy azok mit tartalmaznak és mely tények bizonyítására szolgálnak.

Elsősorban a titkos információgyűjtés törvényességét vitatta, melynek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az nem lett volna felhasználható, mert ezen adatok olyan bizonyítási eszközből származnak, amelyeket a büntetőeljárásban résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szereztek meg.

Másodsorban annak az álláspontjának adott hangot, hogy a bíróság azon túlmenően, hogy a III.r. vádlottat terhelő bizonyítékokat nem konkretizálta, egyes bizonyítékokat pedig indokolatlanul zárt ki. Nevesítette, hogy az elsőfokú bíróság 2. sz. tanú tárgyalási nyilatkozatát tévesen értékelte olyan bizonyítékként, amely a III.r. vádlottat terheli, illetve törvénysértően rekesztette ki 3. és 4. sz. tanúk vallomását pusztán azért, mert nem illeszkedtek a vádirati történeti tényállásban megfogalmazottakhoz. Ezzel szemben nem értékelte az elsőfokú bíróság 5., 6. és 7. sz. tanúk III.r. vádlottra vonatkozó mentő nyilatkozatait. Végezetül túl nagy súllyal értékelte annak az 1. sz. tanúnak a vallomását, aki önmagával is ellentmondásba keveredett.

A fellebbezés indokolása ezt követően tényállási pontonként részletezve fejtette ki álláspontját az ítéleti ténymegállapítások megalapozatlanságát illetően.

Összességében azt indítványozta a III.r. vádlott és védője, hogy a másodfokú bíróság az ügyet tűzze tárgyalásra, azon vegyen fel bizonyítást az elsőfokú bíróság által nem ellenőrzött adatokra, majd ennek alapján és az iratok tartalmára figyelemmel a történeti tényállást egészítse ki és helyesbítse, illetve eltérő tényállást állapítson meg. Végeredményben indítványozta, hogy a fentiek szerint lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a III.r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 361.§ (1) bekezdése alapján az ügyet nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen a II.r. vádlott és védője fellebbezésüket módosított tartalommal tartották fenn. Elsősorban felmentésért, másodlagosan a bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatását szorgalmazták, erre figyelemmel enyhébb szankció alkalmazását indítványozták. A II.r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének hiányosságaira mutatott rá. Álláspontja szerint a Pest Megyei Bíróság ítélete több okból is megalapozatlanságban szenved. E szerint az ítélet részben iratellenes megállapításokat tartalmaz, részben pedig az elsőfokú bíróság tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Hangsúlyozta, hogy a vádiratban rögzített - és az elsőfokú bíróság által lényegét tekintve változtatás nélkül

átvett - magatartások nem állapíthatóak meg, miként a vádlottak közötti bűnös kapcsolatok sem bizonyíthatóak. A vádlottak egyenként sem voltak abban a helyzetben, hogy a terhükre rótt bűncselekményeket elkövessék, mert nem volt lehetőségük az egyes pályázati tenderek befolyásolására, manipulálására. Nehezményezte, hogy a megyei bíróság úgy hivatkozott bizonyítékként a lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmára, hogy azokat nem konkretizálta, ezért az ítéletből nem állapítható meg, hogy e perdöntő bizonyítékok melyike alapozza meg a vádlottak minden kétséget kizáró büntetőjogi felelősségét.

A III.r. vádlott védője az írásban kifejtett fellebbezését ismételte meg azzal a kiegészítéssel, hogy a III.r. vádlott vonatkozásában már a vád törvényessége is megkérdőjelezhető, hiszen az ott rögzített történeti tényállás olyan hiányos, hogy abból a vádlott cselekvősege és ennek folyományaként a büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg, azaz egyértelműen hiányzik annak a konkrét magatartásnak a leírása, amelyből a III.r. vádlott büntetőjogilag értékelt magatartása kiolvasható lenne. Szintén nehezményezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete elnagyolt, legtöbbször konkrétumok híján van, ezért abból nem állapítható meg, hogy miként jutott el a bíróság a vádlottak bűnösségének megállapításáig. Mindezek alapján - a bizonyítás felvételét követően - helyes tényállás megállapítását és a III.r. vádlott felmentését indítványozta.

AIV.r. és az V.r. vádlottak védője a vádlottak felmentésére irányuló felmentését változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint is megalapozatlan tényállást állapított meg az elsőfokú bíróság, mert az iratellenes, valamint tényekből további tényekre is helytelenül következtetett. A IV.r. és V.r. vádlottak magatartásáról csak érintőlegesen tesz említést a Pest Megyei Bíróság ítélete, vonatkozásukban mindössze annyit tartalmaz, hogy a vádlottak kértek és elfogadtak különböző vagyoni előnyöket, illetve megegyeztek abban a H. Kft. képviselőivel, hogy különböző tanácsokkal fogják segíteni a pályázókat. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mindössze annyit említ meg, hogy a lehallgatási anyagok már önmagukban elegendőek voltak bűnösségük megállapítására. Mindezek alapján a védő a IV.r. és V.r. vádlottak felmentését szorgalmazta.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán ártatlanságát hangoztatta, míg a III.r. vádlott nem kívánt felszólalni.

A bejelentett védelmi fellebbezések nem alaposak.

Az ítélőtábla a védelmi perorvoslatok folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. A perbeli felek az eljárási jogukat teljes körűen megismerhették, és maradéktalanul gyakorolhatták.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben részletes bizonyítási eljárást folytatott le. Nem csak az ügyészség, hanem a vádlottak és védőik bizonyítási indítványainak is helyt adott, illetve hivatalból is rendelt el bizonyítást. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, és indokolási kötelezettségének is eleget tett, azonban csak olyan mértékben, amely éppen elegendő a törvényben megkívánt minimumhoz.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során osztotta azokat a védői érveléseket, amelyek az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének hiányosságaira mutattak rá. E körben kiemelendő, hogy a Pest Megyei Bíróság ugyan számot adott minden általa felhasznált, figyelembe vett és értékelt bizonyítékról, mégsem adott olyan indokolást az ítéletében, amely mindenki számára nyilvánvalóvá teszi a vádlottak cselekvőségét. Fontos aláhúzni, hogy az elsőfokú bíróság a lehető legszélesebb körben vett fel bizonyítást, hiszen a tárgyalási jegyzőkönyvekből és az ítélet indokolásából is egyértelműen kitűnik, hogy több tárgyalási napon hallgatta meg a titkos információszerezés keretében lehallgatott telefonbeszélgetéseket, számos tanút hallgatott meg és nagy számú okirati bizonyítékot olvasott fel, tett az eljárás anyagává és értékelt.

Mindezekről indokolt ítéletében számot is adott, de ezt általánosságban, olyan módon tette meg, amely kifogásolható, mert - noha az ítélet minden az ügy szempontjából releváns bizonyítékra tényszerűen hivatkozik - összességében olyan ténymegállapításokat rögzített, amelyek csak utalásszerűen engednek következtetni az egyes vádlottak cselekvőségére, büntetőjogi felelősségére. Másként fogalmazva az ítélet minden olyan lényeges bizonyítékkal és körülménnyel foglalkozik, amelyek perdöntő jelentősége van a vádlottak büntetőjogilag értékelendő cselekvőségének megítélése szempontjából, de adós maradt az elsőfokú bíróság ezeknek a bizonyítékoknak a kibontásával, részletes bemutatásával, és egymással történő összevetésével.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az ilyen irányú védelmi érvelésekkel alapvetően és messzemenőig egyetértett, ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljárásjogi törvény rendelkezéseit szigorúan értelmezve az elsőfokú bíróság nem követett el olyan - sem a Be.351.§ (2) bekezdés a./-d./ pontjaiban, sem pedig a Be.375.§ (1) bekezdésében megfogalmazott - eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését vonta volna maga után. A másodfokú bíróság tehát azt állapította meg, hogy az első fokon eljáró Pest Megyei Bíróság indokolása rendkívül szűkszavú és tömör, amely kizárólag csak utalásokat tartalmaz azokra a bizonyítékokra, amelyeket egyébként az eljárás anyagává tett és perrendszerűen az értékelési körébe vont. A sommás indokolásának azonban valamennyi részletre kiterjedően megtalálhatók a ténybeli alapjai az iratokban. Ilyen körülmények között az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása rendkívül szűkszavú, ebből adódóan alapvetően hiányos, de nem éri el azt a szintet, amely hatályon kívül helyezés indokául szolgálna.

A másodfokú bíróság ezért a nyilvános ülésen a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontjának felhívásával a tényállást a lehallgatási anyagok jelentős részének az elsőfokú ítélet indokolásába emelésével egészíti ki. Ennek jelentősége abban áll, hogy e bizonyítékoknak az ítéletben történő szerepeltetése és értelmezése világít rá a vádlottak közötti, hosszú ideje tartó, olajozottan és szervezeten működő kapcsolatrendszerre, amely egyértelműen igazolja bűnösségüket. A lehallgatási anyagokban szereplő telefonbeszélgetések tartalma nem hagy kétséget afelől, hogy a vádlottak között bűnös együttműködés állt fenn a vád tárgyává tett deliktumok vonatkozásában.

Mivel az elsőfokú bíróság a beszélgetéseknek az ítéletben történő szerepeltetését elmulasztotta - jöllehet azt minden részletre kiterjedően a bizonyítási eljárás anyagává tette, amikor a tárgyaláson órákon keresztül tételesen végighallgatták a titkos információgyűjtés keretében lehallgatott és rögzített telefonbeszélgetéseket - , ezért ezt a másodfokú bíróság az alábbiak szerint pótolja:

- a 2004. február hó 19. napján 17 óra 11 perckor lezajlott telefonbeszélgetésben a III.r. és a IV.r. vádlottak arról beszéltek, hogy az egyik pályázat 25 millió forintos végösszegében már benne van a „szokásos egy-három is”. A beszélgetés úgy folytatódik, hogy a felek arról egyeztetnek, hogy a 25 millió forint után kell kiszámolni a mindenkit megillető részt. A későbbiekben még egyértelműbbé válik a beszélgetés tartalmából, hogy vesztegetési pénzről van szó, mert azt is tisztázzák, hogy 3 millió forintot „kézben kell elvinni” nekik. E körben a legeggyértelműbb mondat úgy hangzik, hogy: ennek megfelelően G. holnap 25-ről kap ajánlatot, amiből visszakap 3-at.
- A 2004. év február hó 19. napján 17 óra 45 perckor a III.r. és a IV.r. vádlottak között lezajlott beszélgetésben arról van szó, hogy „G. a szokásos juttatásain túlmenően mindig egyéb ajándékokat is elvár”.
- A 2004. év március hó 8. napján 17 óra 44 perckor rögzített beszélgetésből - mely a III.r. és az V.r. vádlott között zajlott le - az tűnik ki, hogy az I.r. vádlott elégedetlen, telhetetlen volt a neki adott juttatásokkal. A beszélgető felek arról egyeztettek, hogy a kért rádiótelefont is egy napon belül megkapta az I.r. vádlott, illetve mindent megkapott, amit kért, a konyhája kivételével, de azt meg azért nem, mert nem indult meg az a projekt, amibe belefért volna.
- A 2004. március hó 9. napján 11 óra 46 perckor rögzített beszélgetés alkalmával az I.r. és az V.r. vádlott azt egyeztették, hogy le kellene ülniük beszélgetni, mert elemi érdekük azoknak az embereknek, hogy tárgyaljanak, akik között ilyen „speciális érdekszövetség” van. Az I.r. vádlott az V.r. vádlottnak szemrehányást tesz, hogy olyan baklövéseket követett el, amelyek szinte már egy feljelentéssel érnek fel. Nehezményezi az V.r. vádlottnak azt is, hogy az ajánlatát úgy küldte el az A-nak, hogy abban megvolt jelölve a HM része.
- A 2004. év március 9. napján 18 óra 59 perckor rögzített beszélgetésben az I.r. vádlott és egy „I” nevű személy a vesztegetés konkrét

kivitelezésének metodikáját beszéljük meg, nevezetesen, hogy a vállalt pályázati árba miként lehet beépíteni a saját részüket.

- A 2004. év március hó 16. napján 13 óra 08 perckor rögzített beszélgetésben az I.r. és a III.r. vádlottak arról egyeztetnek, hogy egy 18 gépből álló beruházást, amely 11 millió forint lenne, 13 millió forintért úgy tudják elvállalni III.r. vádlotték, ahogyan azt az I.r. vádlotték „elvárják”.
- Ha az eddig bemutatottak nem tették volna egyértelművé a vádlottak által elkövetett vesztegetési bűncselekményt, illetve a köztük fennálló bűnös kapcsolatot, akkor a 2004. március hó 16. napján 16 óra 20 perckor elhangzott beszélgetés ezt kiválóan példázza. Az I.r. és a III.r. vádlott között lezajlott beszélgetésben leplezetlenül arról beszélnek, hogy nem jó, ha telefonon tartják a kapcsolatot a „B” nevű személlyel, mert akkor rájönnek, hogy ők együttműködnek.
- A 2004. év március hó 16. napján 17 óra 25 perckor rögzített beszélgetésben az I.r. és III.r. vádlottak arról egyeztetnek, hogy a III.r. vádlott megbeszéli az V.r. vádlottal, hogy a monitort ne vegye bele a számlába és az I.r. vádlott tartozását hozzácsapja a tervezési díjhoz.
- A 2004. év március hó 19. napján 10 óra 35 perckor elhangzott beszélgetésben - mely az I.r. vádlott és T. J. között zajlott - arról van szó, hogy valamit sikerült „elsikálni” és így mintegy 3-5 millió forintot még hozzá lehet vágni a debreceni munkához. A beszélgetésből az is megállapítható, hogy az I.r. vádlott mindenáron az árak felfelé nyomására törekszik azért, hogy végül magasabb összegben lehessen osztozni a vesztegetőknek.
- A 2004. március hó 19. napján az I.r. vádlott és felettese között 13 óra 53 perckor elhangzott telefonbeszélgetésben többek között arról van szó, hogy „mindenkinek be kell tennie a részét” a kalapba, hogy onnan majd később ki is lehessen venni.
- A 2004. év március hó 22. napján 11 óra 31 perckor az I.r. és a III.r. vádlottak között elhangzott beszélgetésben arról van szó, hogy a hajdúhadházi tendert átengedik az V.r. vádlottéknak, a későbbiekben pedig az V.r. vádlotték kiszorítása a cél.
- A 2004. év március hó 22. napján 12 óra 06 perckor folytatott telefonbeszélgetésben az I.r. és a II.r. vádlottak arról folytatnak egyeztetést, hogy D. J. (T.J.) fogja csinálni. Ebből is látható, hogy a vádlottak előre leosztották egymás között a munkákat.
- A 2004. év március hó 22. napján 16 óra 20 perckor rögzített telefonbeszélgetésben az I.r. és az V.r. vádlottak egyeztetnek, mely alkalomkor az I.r. vádlott az V.r. vádlottat a Siemenshez irányítja.
- A 2004. év március hó 23. napján 14 óra 23 perckor elhangzott beszélgetésben az I.r. és a II.r. vádlott arról egyeztetnek, hogy Veszprémben őket kihagyva, bemondás alapján olyan számokat vittek be a rendszerbe, ami a „szokásos módon” nem működik.
- Végezetül a 2004. év március hó 23. napján 14 óra 58 perckor elhangzott beszélgetésben a III.r. vádlott ígéretet tesz az I.r. vádlottnak, hogy Debrecenben kikompenzálják a tervezés összegét a kedvenc

alvállalkozójának T-nek, majd ezt követően újfent az I.r. vádlott konyhája kerül szóba.

A teljesség igénye nélkül az eddig bemutatott lehallgatási anyagok a másodfokú bíróság számára ugyanúgy a vádlottak bűnösségét bizonyították, mint az elsőfokú bíróság részére.

A védelem már az elsőfokú eljárás során is támadta a lehallgatott telefonbeszélgetések felhasználásának törvényességét. A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a vádlottak telefonbeszélgetéseinek lehallgatására titkos információgyűjtés keretében a Be. szabályainak megfelelően került sor és az engedélyezés, valamint a nyilvánossá tétel is megfelelt a törvényi követelményeknek. Nem sértette meg a nyomozóhatóság az eljárási törvényben rögzített célhoz kötöttség elvét sem, ennél fogva a lehallgatási anyagok bizonyítékként történő értékelése megfelelt a hatályos törvényi rendelkezéseknek. E körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a lehallgatások megkezdésekor nem vaktában tapogatózott a nyomozóhatóság, mert a telefonbeszélgetések tartalmából egyértelműen és büntetőjogi bizonyossággal megállapítható, hogy a vádlottak közötti kapcsolatrendszer korántsem volt előzmény nélküli. A lehallgatás kezdő időpontjában már jól és meglehetősen olajozottan működő kapcsolat volt a vádlottak között, mert a beszélgetésekből az is megállapítható, hogy a partnerek nem csak jól ismerték egymást és együttműködtek, hanem az is egyértelműen leszűrhető, hogy jól megszervezett, részleteiben kidolgozott rendszerben tevékenykedtek együtt. Ilyen körülmények között a telefonbeszélgetések tartalmát illetően nem lehet kétség a vádlottak között fennálló bűnös kapcsolatáról.

A másodfokú bíróság által az ítéletbe beemelt beszélgetések tartalmával a történeti tényállás teljesen megalapozottá, ennél fogva a másodfokú eljárásban is irányadóvá és felülbírálatra alkalmassá vált.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményeiket is a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően minősítette.

Az elsőfokú bíróság nem a bírói gyakorlatnak megfelelő - a BKv.61. sz. állásfoglalásban rögzítettek szerint nevezte meg a II.r., a III.r., a IV.r. és az V.r. vádlottak bűncselekményeit.

A másodfokú bíróság ezért e tekintetben korrigálta az elsőfokú bíróság ítéletét és a II.r. vádlott által elkövetett bűncselekményt vesztegetés büntettként (Btk.251.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés II. fordulat), míg a III.r., a IV.r. és az V.r. vádlottak által elkövetett bűncselekményeket vesztegetés vétségeként (Btk.254.§ (1) bekezdés) jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság alapvetően tévesen rendelkezett a III.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában a kiszabott pénzbüntetések szabadságvesztésre történő

átváltoztatásáról. A Pest Megyei Bíróság a III.r. vádlottat 363 napi, míg a IV.r. vádlottat 243 napi tétel pénzbüntetésre ítélte.

A fent megjelölt napi tételszámok kiszabását a Büntetőtörvénykönyv elvieken lehetővé teszi, ugyanakkor az ítélet további rendelkezéseiből kiderül, hogy az elsőfokú bíróság azért szabott ki pont ilyen napi tétel számú pénzbüntetéseket, mert a két vádlott 3-3 napot őrizetben töltött, amelyeket a Pest Megyei Bíróság a kiszabott pénzbüntetésbe beszámított, így mindkét vádlott esetén 3 napi pénzbüntetést megfizetettnek tekintett.

A beszámítás módja azonban nem felel meg sem a törvény rendelkezéseinek, sem az ahhoz igazodó bírói gyakorlatnak. Az elsőfokú bíróság ugyanis először beszámította az őrizetben töltött időket, majd azt követően - a 3 napok levonása után - állapította meg a pénzbüntetés teljes összegét, amely már önmagában is meglehetősen ellentmondásos de még inkább értelmezhetetlen.

A Btk. egyértelműen fogalmaz, amikor úgy rendelkezik, hogy a pénzbüntetést úgy kell kiszabni, hogy - figyelemmel a cselekménnyel elért vagy elérni kívánt anyagi előnyre is - meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát és - az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten - az egy napi tételnek megfelelő összeget.

Amennyiben tehát a bíróság a vádlottak által előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott pénzbüntetésbe beszámítja, azt csak az után teheti meg, hogy megállapította a pénzbüntetés napi tételeinek számát és az egy napi tételnek megfelelő összeget, azaz a pénzbüntetés teljes összegét. Mivel az elsőfokú bíróság nem így járt el, ezért a másodfokú bíróság a fenti rendelkezéseknek megfelelően megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és a aIII.r. vádlottal szemben kiszabott 363 napi tétel, illetve a IV.r. vádlottal szemben kiszabott 243 napi tétel pénzbüntetésbe számította be az általuk őrizetben töltött időt.

A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi tényezőket, az enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomó részt helyesen sorolta fel, azok annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy további enyhítő körülmény az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése óta eltelt csaknem két év.

Ennek ellenére az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés a fellebbezéssel érintett valamennyi vádlott tekintetében eltúlzottan enyhe, nem áll arányban cselekményeik tárgyi súlyával, a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességgel, a vádlottak alanyi bűnösségének fokával, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekkel. A büntetések súlyosítására kizárólag azért nem került sor, mert ügyészi fellebbezés hiányában beállt a súlyosítási tilalom.

Az elsőfokú bíróság a bűncselekményben jelentős szerepet betöltő a II.r. vádlottat végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte és őt előzetes mentesítésben részesítette.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a Btk.104.§ (1) bekezdésében meghatározott szubjektív feltételnek - az érdemességnek - a II.r. vádlott nem felel meg, mert önmagában az a körülmény, hogy az egyébként hosszú időn át végrehajtott bűncselekménye után, a büntetőeljárás hatálya alatt, törvénytisztelő életmódot folytatott és nem követett el újabb bűncselekményt, önmagában nem elégséges e kedvezmény alkalmazásához. A másodfokú bíróság ezért a II.r. vádlott előzetes mentesítésére vonatkozó elsőbírői rendelkezést mellőzte, figyelemmel arra is, hogy e rendelkezés nem ütközik súlyosítási tilalomba.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett ugyan az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, de azokat ítéletében kizárólag tételszámuk szerint tüntette fel, így egyedileg egyáltalán nem, vagy csak nagy nehézségek árán azonosíthatók be. A másodfokú bíróság ezért a bűnjeleket tételesen és egyedileg is beazonosíthatóan feltüntette az ítéletében.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek.

A másodfokú bíróság a nyilvános tárgyaláson rögzítette a IV.r. vádlott lakcímét és azt az ítéletében feltüntette.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb - törvényes - rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdésének felhívásával helyben hagyta.

Budapest, 2013. év február hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.
előadó bíró

Dr. Fatalin Judit s.k.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 24.B.43/2006/77. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.278/2011/10. számú ítéletében írt változtatással a 2013. év február hó 26. napján jogerőre emelkedett és - a II.r. vádlott szabadságvesztésének kivételével - végrehajtható!

Budapest, 2013. év február hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelével:
Weszely-Földvárszki Tünde
tisztviselő

